

Landsskúlafyrisitingin – ein kleppur hjá vinnuskúlunum

Hugleiðingar, nú stríð hevur tikið seg upp millum handverksvinnuna og landsskúlamyndugleikarnar

Tá eg friggjakkvøldið 26. januar sá „Dag og viku“ og enn einaferð hoyrði um stríðið viðvíkjandi Tekniska Skúla í Havn, kundi eg ikki annað enn suffa við, tá sagt varð, at hinir vinnuskúlarnir, eitt nú Sjómannsskúlin og Maskinskúlin, høvdu góðtikið at koma inn undir Landsskúlafyrisitingina.

Eg havi nú í meira enn 20 ár starvast sum navigatiónslærari á Føroya Sjómannsskúla – tey fyrstu árinu uttan nakra Landsskúlafyrisiting.

Ein dagin fyrst í 80-unum greiddi táverandi stjórn okkum lærarum frá, at hann hevði fingið boð frá Føroya Landsstýri, at nú var skúlin lagdur undir Landsskúlafyrisitingina og var sostatt ikki beinleiðis undir Landsstýrinum longur.

Tað hevur gjøgnum árin verið so, at skúlin hevur havt eina góða føroyska fiskiskiparaútbúgving at bjóða fram, og so stýri- og skipsfórararútbúgvingina, sum fyrri nókrum árum síðan varð lögð saman til ta núverandi skipsfórararútbúgvingina. Síðstnevnda útbúgving er eftir donskum mynstri, tó er her heima eisini lærugreinin føroyskt við.

Samarbeiðið við danir – fyrr Direktoratet for Søfartsuddannelsen og seinni Søfartsstyrelsen – hevur verið fyrimyndarligt. Allar próvtøkuuppgávur til próvdómaran, lesiætlanir og rundskriv til skúlan komu til tíðina – ókeypis mælt vitandi, og føroysku uppgávurnar gjørdur próvdómararnir; men eftir at Landsskúlafyrisitingin kom upp í

leikin, kravdu tey, at alt, sum kom frá Søfartsstyrelsen, skuldi sendast til teirra, og tað hevur ikki hent so sjáldan, at rundskriv og annað, sum var ætlað skúlanum, hevur verið tveitt í eina skuffu á Falkavegnum, og er sostatt ikki komið hagar tað skuldi.

Eg sigi fyrri meg: Gott at hava fingið tætt samband við ein av skúlunum í Danmark uttan um Landsskúlafyrisitingina.

Hetta er kanska ikki nógv at grenja um, men:

Á heysti í '92 boðaði Landsskúlafyrisitingin lærarum á Sjómannsskúlanum til fundar. Fundurin varð hildin í próvtøkustovni á skúlanum, og frá Fyrisitingini kom „okkara fulltrúi“, og hann hevði táverandi skúlamálaráðharran við sær.

Her komu tey so við eini ætlan um at leggja føroysku fiskiskiparaútbúgvingina saman við skipsfórararútbúgvingini, uttan at tað skuldi taka longri tíð.

Allir lærararnir uttan undantak mæltu frá at gera hetta, og serliga var tað varaskúlastjórnin, sum rættiliga harðmæltur royndi at kroysta inn í høvdið á teimum, at her fóru at mangla um 300 tímar, men tað var sum at tosa við stein. At slík ætlan uttan himpr varð kroyst niður yvir skúlan, uttan at teir lærarar, sum høvdu undirvíst har í ein mansaldur, vóru tiknir upp á ráð, er torført hjá mær at fata, og enn verri at góðtaka. Lærararáðið sendi skriv bæði her og har fyrri at vísa á vandan við hesi ætlan, men

onki hjálpti.

Hetta er í míni verð at leggja seg út í meira enn bara setanarviðurskifti hjá stjórn og lærarum.

Eg sjálvur, sum havi verið í farloyvi eina tíð og kom aftur fyrri 1 1/2 ári síðan, kendi sviðan av hesi byggju skipan seinasta heyst.

Mær var álagt at hava fysik (naturlæru) í 2. flokki (heimaskiparar). Á lesiætlanini til lærugreinina stóðu 68 tímar, men síðst í august fór flokkurin úr skemanum fyrri at taka ymisk skeið, og eg sá teir ikki aftur fyrr enn síðst í oktober, sum próvtøkan byrjaði 27. novemb-

er. Hetta gav teimum bert 38 tímar í lærugreinini við tí fylgju, at 11 av 22 næmingum dumpaðu. Eftir standi eg við stemplinum „vánaligur lærari“. Hetta er bert eitt av mongum dømum.

Eg haldi, at eg fari at siga sum omanfyri nevndi varaskúlastjóri segði: „Fyrr høvdu vit eina góða føroyska fiskiskiparaútbúgving, sum hevði gott orð á sær – eisini í Danmark, og so eina skipsfórararútbúgving, sum var fult á hædd við ta donsku; men nú havi vit eina fiskiskiparaútbúgving, sum má lagast alt ov nógv

eftir eini danskari skipsfórararútbúgving“. Tillagingin, sum Landsskúlafyrisitingin hevur gjørt, er óbrúklig. Í lærugrein, sum eg nú havi, kennist tað sum, at eg standi við tveimum leiðingum, sum eg skal seta saman, men stúkkini passa ikki til hvørt annað.

Eg veit ikki, hvussu nógv ein skal leggja í tað, sum verður sagt, men eg hoyrði frá álitandi keldu, meðan eg var í Marstal og undirvísti, at ein høgtstandandi maður í Danmarks Rederiforening hevði sagt eftir at hava frætt um broytingarnar í Føroyum: „Dem vil vi ikke have“. So tað ræður um at vera á vakt.

MÍNI RÁÐ SKULU VERA:

1. Loysið Føroya Sjómannsskúla frá Landsskúlafyrisitingini.
2. Latið skúlan fáa frið at hava og útbýggja sambandið við Søfartsstyrelsen.
3. Skiljið útbúgvingarnar skundur aftur, so vit aftur fáa eina góða føroyska fiskiskiparaútbúgving.
4. Setið ein væl kvalifiseraðan høvudspróvdórgara, sum Søfartsstyrelsen kann góðtaka, at taka sær av próvtøkunum og at gera tær føroysku uppgávurnar, so vit sleppa frá øllum hesum uppgávuneyndum, sum nú eru. Hevur hann í próvtøkutiðini hjálp fyrri neyðini, velur hann sær kvalifiserað hjálparfólk.

Verður hetta gjørt, so fer skjótt at ljóða: „Dem vil vi gerne have.“

Tað kundi verið áhugavert at fingið at vita, um tað eru lærarar á øðrum vinnuskúlum, sum stríðast við líknandi tankar. Eg havi ið hvussu so er, tá eg havi talað við fólk, merkt, at tað prutlar undir lokinum.

Argir, hin 27. januar 1996
Andrew Christiansen

Skráseting Føroya
hevur í dag skrásett niðanfyri standandi fráboðan:

Skrásetingar-nr.

Sp/f 2504

Navn: Sp/f M.J.O.M.

Adressa: 620 Runavík

Kommuna: Runavíkar

Kommuna

Stovningardato:

01.08.1995

Viðtøkudato:

01.08.1995

Kapitalur: Kr.

80.000,00

Inngjaldingarháttur:

Kontant kr. 80.000,00 til kurs 100.

Stovnarar: Oddfríður

Gaardbo, 620 Runavík,

Jørgin Johansen, 620

Runavík, Mainhard

Danielsen, 600 Saltang-

ará og Marjun Thomas-

sen, 620 Runavík.

Nevnd: Oddfríður

Gaardbo, 620 Runavík

(formaður), Mainhard

Danielsen, 600 Saltang-

ará og Marjun Thomas-

sen, 620 Runavík.

Stjórn: Jørgin Johan-

sen, 620 Runavík.

Tekningarreglur:

Felagið verður teknað

av stjórn ella 2 nevndar-

limum.

Grannskoðari: Atni

Jensen, skrásettur

grannskoðari, Lauritsar-

gøta 7, 100 Tórshavn.

Roknskaparar:

01.01.–31.12.

Fyrsta roknskaparar:

01.08.1995–31.12.1996

Endamál: Felagsins

endamálar er keyp, søla,

idnaður og annað virk-

semi í hesum sambandi

eftir meting hjá stjórnini.

Skráseting Føroya

tann 23. januar 1996

Kristin Balle

